



ВЕРЕСЕНЬ №32

2011

УНІВЕРСИТЕТ

**Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника**

**Бути студентом – це значить навчатись,
З вірою в серці любов пронести,
Жити по совісті, не помилятись,
Для України творити й рости!**

Дорогі колеги, працівники, студенти!

І знову ми на порозі нового навчального року. Недавно святкували наше 70-річчя, а ось уже розміняли восьмий десяток. Знову наш навчальний заклад гостинно розкриває двері перед прагнучою знань молоддю. Наше завдання – дати їм ці знання. Для цього в нас є всі умови: сучасні лабораторії, обладнані високотехнічною апаратурою; професорсько-викладацький колектив, озброєний найновішими здобутками світової науки, самовідданий обслуговуючий персонал, що робить все, щоб перебування студентів в університеті сприяло найкращому завоюванню знань, за якими вони сюди прийшли.

Тож до роботи, друзі!

Вітаю всіх з новим навчальним роком!

Здоров'я Вам, успіхів і благополуччя!

*Ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,
член-кореспондент НАН України, доктор фізико-математичних наук,
професор Богдан Остафійчук*

Тихо! Тривають екзамени...



Випускник 2011



Із напутнім словом до випускників перед першими кроками у самостійне життя звертається ректор університету

ЗА КРОК ДО САМОСТІЙНОГО ШЛЯХУ

Працівники редакції побували на факультеті математики та інформатики під час захисту випускних робіт. Голова ДЕК – професор Богдан Васишин.

Анастасія Давидок, студентка факультету математики та інформатики.

–Тема вашої випускної роботи, хто допомагав у підготовці?

–Тема моєї кваліфікаційної роботи «Задача про стиск і кручення валу». Працювала я над цією темою досить тривалий час. У підготовці роботи багатодопоміг мій науковий керівник – канд. фіз.-мат. наук, доцент Віктор Мазуренко.

– Чи хвилювались під час захисту, що винесли для себе з екзамену?

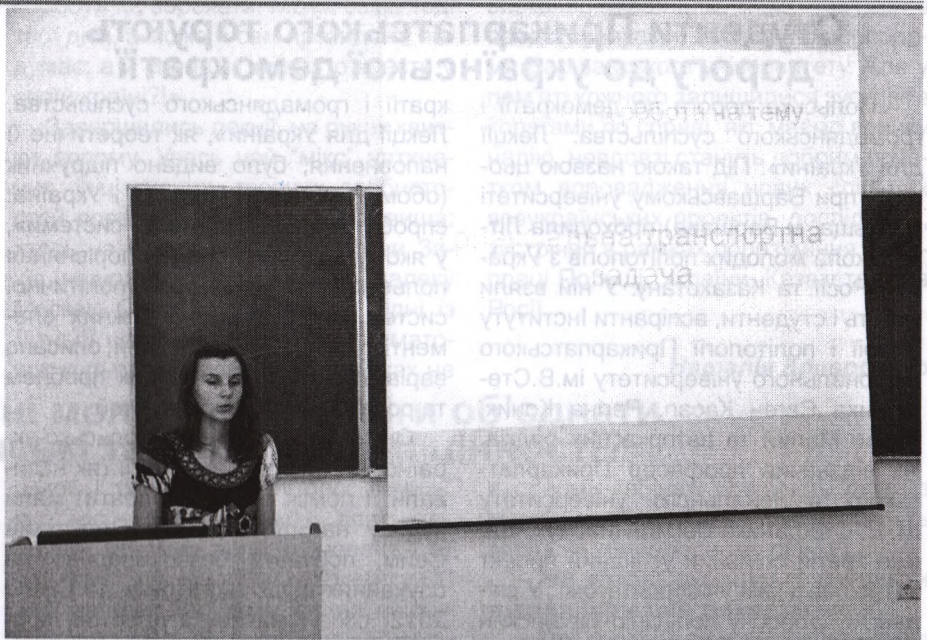
– Спочатку, звісно, мало місце хвилювання, але, зрештою, доброзичливе ставлення членів екзаменаційної комісії дозволило забути про страх та невпевненість, і врешті-решт розкрити зміст моєї роботи з максимальною ефективністю. Безумовно, це був дуже хороший досвід у моєму житті.

– Ваші думки з приводу подальшого навчання.

– Сподіваюсь, ступінь бакалавра не буде фінальною крапкою у моїй освіті, а тому хочу спробувати свої сили та наприкінці липня пройти вступні випробування для навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра.

– Що можете побажати тим, хто буде захищатись після Вас?

– А «прийдешньому поколінню» хотілось побажати насамперед любити справу, яку вони роблять. Не лякатись труднощів, адже якщо є перепони – значить ви на правильному шляху!



Тетяна Горбачевська, студентка факультету математики та інформатики.

Тема моєї бакалаврської роботи «Триаксіальна транспортна модель». В роботі розглядається транспортна задача про складання такого оптимального плану перевезень неоднорідної продукції від m пунктів постачання до n пунктів споживання, при цьому загальні транспортні витрати на перевезення будуть мінімальними.

Роботу досліджувала протягом другого семестру навчання, звичайно були деякі проблеми при написанні бакалаврської роботи, але допомагав науковий керівник Віктор Мазуренко. До нього можна було звернутися з питаннями, які я не могла вирішити сама і він завжди допомагав та давав поради, стосовно як краще подати той чи інший алгоритм при розв'язуванні певної транспортної задачі і т.д. Також допоміг рецензент Олександр Махней, який перевірів бакалаврську роботу і вказав на допущені мною помилки.

Під час захисту дуже хвилювалася, але даремно тому, що

все пройшло дуже добре. Я коротко розповіла членам комісії тему і мету своєї роботи, відповіла на запитання, які мені задавали екзаменатори. Отримала оцінку «добре». Чому таку оцінку? Я навчаюся на спеціальності «прикладна математика», і вимагалось до бакалаврської роботи програмний продукт. На жаль, мені не вдалося скласти програму тому і знизили оцінку.

Я планую продовжити навчання в університеті і сподіваюся виправити свої помилки та краще підготуватися до дипломної роботи.

Бажаю всім, хто сьогодні буде захищати свої роботи, не хвилюватися. Члени комісії та голова ДЕК, професор Б. Васишин підтримують і лояльно ставляться до студентів, що допустилися певних помилок.

Пам'ятаймо, що йдучи на екзамену, хвилюємось не тільки ми, хвилюються й переживають за нас і наші наставники, адже отримана оцінка – це оцінка їхньої праці, що віддають нам сповна протягом років навчання. І за це їм наша велика вдячність.

Щастя Вам!

Розмову вів Любомир Кліщ

Студенти Прикарпатського торують дорогу до української демократії

«Польська дорога до демократії і громадянського суспільства. Лекції для України». Під такою назвою цьогоріч при Варшавському університеті (Польща, м.Варшава) проходила Літня школа молодих політологів з України, Росії та Казахстану. У ній взяли участь і студенти, аспіранти Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету ім.В.Стефаника Євген Касап, Регіна Коник, Тарас Малий та авторка цих рядків. Як відзначив професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Василь Марчук, «це вже третій спільний успішний проект з Варшавським університетом. У спільному доробку польсько-український дим зустрічей для молоді у с. Микуличин, і будівництво обсерваторії на горі Піп Іван, і ось третє спільне дітище – Літня школа».

В рамках двотижневого проекту, направленого на ознайомлення студентів з життям, культурою, устроєм Республіки Польща пройшла ціла серія лекцій, зустрічей з польськими президентами (зустріч в Гданську з экс-президентом Польщі Лехом Валенсою), послами України і Польщі, урядовцями Варшави та президенти Кракова, журналістами, політиками, професорами та студентами університету.

Не випадково у вступній лекції директор Інституту наук політичних Варшавського університету Станіслав Суловскі сказав, що сусіди повинні знати і розуміти одне одного. «Для нас важливо мати стабільного сусіда та союзника. Тому основним завданням Літньої школи Демократії є не лише показати студентам з України культуру та життя Польщі, але й дати можливість самостійно пізнати атмосферу нашого краю» – зазначив Суловскі. Посол Польщі 1989-1996рр. Станіслав Цьосек про Школу демократії слушно додав, що «це певна інвестиція в молоде покоління, яка дає можливість для України скористатись із знань та уроків Польщі, зрозуміти та спільно вирішувати реальні проблеми, часто незрозумілі для політичних еліт».

Варто відзначити про високий рівень організації та підготовки до Літньої школи. Адже до початку роботи Школи «Польська дорога до демо-

кратії і громадянського суспільства. Лекції для України», як теоретичне її наповнення, було видано підручник (обома мовами) «Польща і Україна: спроба аналізу політичної системи», у якому зроблено спробу порівняння польської та української політичної систем, знаходження суміжних елементів устрою, проектів, ідей; описано варіанти виходу з подібних проблем та розв'язання суперечностей.

Окрім того, студенти польсько-української Школи Демократії (як назвали її поміж собою студенти) мали чудову нагоду відвідати Польський Сейм, побувати безпосередньо на слуханнях щодо підготовки до ЄВРО 2012; ознайомитись з роботою президенти Кракова та оглянути мури стародавнього Вавеля – спочивальниці усіх королів Польщі. Також учні школи завітали на одну з найбільших у Європі - Варшавську біржу цінних паперів, де, до речі, перебуває чимало капіталів «українського походження». Продовженням теми вивчення успіхів та поразок польської економіки на шляху до стабільності, стала зустріч із заступником Міністра економіки, Держсекретарем пані Гражиною Ганцлевською та презентація довгострокового проекту на створення агроміст в Україні, спрямованого на розвиток сільського господарства та реалізації молодого кваліфікованого потенціалу українських та польських науковців.

Чимало мовилось і про членство Польщі в Євросоюзі. Інвестиції, капітали, будівництво, підвищення рівня життя, інтеграція у світову культуру – далеко не повний перелік переваг, здобутих на шляху до демократії. І все ж попри позитивне підняття економіки для учасників школи цікавими були і підводні течії, про які, зазвичай, говорити не прийнято. Однак на одній з лекцій на «болюче запитання» авторки, директор Інституту міжнародних відносин Варшавського університету Едвард Галліжак все ж відповів, окресливши лише два основні, на його думку, негативи перебування Польщі у складі об'єднаної Європи. По-перше, це брак можливостей для узгодженої політики у сфері енергетики. Як пояснив Едвард Галліжак, незважаючи на основну мету створення ЄС – вирівнювання різниць у розвитку кожної з держав, проведення політики соліда-

рності, що ґрунтується на підтримці та допомозі слабшим країнам, «не завжди рівномірно та за однакової ціни розподіляються енергоресурси між країнами Євросоюзу». Від цього страждає як польське виробництво, так і самі громадяни. По-друге, охорона навколишнього середовища, яке все більше потребує додаткових витрат та інноваційних проектів задля уникнення екологічної катастрофи. На останні часто грошей не виділяється.

Крім того, студенти-політологи побували у святая святих польської журналістики – редакції «Газети Вибірчої», поспілкувались із заступником головного редактора та отримали цінні контакти для надсилання своїх аналітичних статей «прямо на стіл» до головного редактора найпопулярнішої польської газети.

Не забули організатори показати і сумні сторінки історії, що стали спільним жахом нелюдських катувань та попелу життів поляків, євреїв, українців, що були жорстоко замордовані в таборах Аушвіц та Біркенаяу.

Як кажуть у нас на Україні, дарованому коневі в зуби не двляться. Та все ж, щоб остаточно впевнитись в успішності проведення «...Лекцій для України», ми вирішили запитати колег-політологів, до яких думок схилило їх двотижневе перебування у країні, що вчить демократії.

Осіпова Наталя, студентка Донецького національного університету: «Літня школа вразила насиченою програмою. Лекції, зустрічі, знайомства. Час був розписаний похвилинно. Вражала різноплановість лекцій, кожен міг знайти що-небудь для себе. Для мене були цікавими лекції з конституційного права, економіки та культури. Крім того, у Польщі ми відвідували такі заклади як Польський Сейм, Президентура міста Кракова, Міністерство економіки. Не вважаю, що українські студенти мають нагоду побувати в Адміністрації Президента чи Парламенті України, спілкуючись відкрито з високопосадовцями. Цікаво було також поспілкуватись з молодими колегами зі всієї України - кожен з власною позицією, життєвими та професійними принципами...».

Дмитро Рой, студент Київського національного університету ім.Т.Шевченка: «...В Україні дійсно мало людей, які готові щось змінювати. Усі скаржаться, а ось змінити не хоче ніхто. Не вірю, коли кажуть: «Я всього

ЛІТНЯ ШКОЛА У ПОЛЬЩІ

лише студент і нічого не може змінити». Ти навчаєшся 4 чи 6 років, а якщо з аспірантурою, то взагалі майже 10 років виходить. Навіть у Президента України менші строки для того, щоб реалізувати свою програму і довести необхідність на наступних виборах обирати саме його кандидатуру... У кожного студента є його маленьке локальне коло спілкування, де він може що-небудь змінювати, у кожної людини є її сім'я, де вона може щось змінювати на краще. Спробуй не вкрасти,

спробуй не збрехати. Може саме тоді твої діти, а може й сам президент, подумає: а й справді, чи варто красти у своїй країні?!»

Завершилися лекції, на руках квитки додому. Увесь цей "мікс" натхнених, ініціативних, творчих особистостей повернувся у свої середовища: хтось на Схід, хтось у Центр чи Захід нашої держави, хтось у далеку Москву, Орел чи Казахстан. Одні із Літньої школи започаткували шматочок культури і толеранції, якої так не

вистачає українцям, інші – зв'язки з представниками ЗМІ та професорами Варшавського університету. Але у пам'яті кожного залишилися зустрічі з колегами по справі, які, маємо велику надію, невдовзі стануть добрим початком впровадження нових спільних всеукраїнських проектів, досліджень, зустрічей в рамках порозуміння і співпраці Польщі, України, Казахстану та Росії.

Наталія Криворучко

Чи здатні молоді політологи об'єднати українські та європейські цінності?

Організація та проведення літніх шкіл вже стала хорошою практикою у залученні молоді до активного відпочинку. Однак не так часто можна потрапити на Школу Демократії у самому серці Європи, та ще й у середовище молодих політологів з усієї України. В рамках співпраці Варшавського та Прикарпатського національного університетів, студентам з Прикарпаття, Київщини, Донеччини, Дніпропетровщини, Одещини, Сімферополя, а також Казахстану, Москви та Орла, вдалось успішно крокувати «дорогою демократії» у Варшавському університеті та повернутись із польської землі не лише з досвідом, але й подарунками та цінними контактами. Про особливості студентського середовища Польщі та України, а також про родзинки літньої школи «Польська дорога до демократії і громадянського суспільства. Лекції для України» 2011 року, ми ведемо мову з цьогорічним куратором та основним її ідейним генератором професором Інституту наук політичних Варшавського університету Бартоломеєм Жданюком.

- Чи бачите Ви, як викладач Варшавського університету, відмінності в культурі, поведінці польських та українських студентів?

- Поведінка українських студентів, як і польських, всюди однакова. І це закономірно. Молоді, привабливі люди, повні амбіцій розвиватись, нестримним бажанням, як розважатись, так і працювати. Звісно, є багато культурних, ментальних факторів, що відрізняють нас. Польща – це частина Західної цивілізації, латинської, римської, а Україна – візантійської, гре-

цької. І тут кожен політолог бачить, яке місце займає закон, власність, влада, на чому вона заснована і як реалізується. Річ у тому, що нині у ЄС задумали акцентувати на такі спільні цінності, котрі всі нації вважатимуть своїми. Питання в тому, як Україна, яка належить до візантійської цивілізації, прийме ці цінності Євросоюзу, як повністю латинської, римської цивілізації. Думаю, це дуже важливе завдання для українців. Це напевно буде зробити не просто. І в той же час саме це є завданням політологів. Адже Євросоюз будується не тільки на рівні президентів, міністрів, він будується на найнижчих рівнях: на рівні самоуправління міста, малих підприємств, контактів людей тощо. До прикладу, під час цієї Літньої школи ми задавали питання: у кого в родині є мале підприємство? виявилось, що менше половини з них залучено до малого бізнесу. А в Польщі 70% людей працюють на малих підприємствах...

- Що, на Вашу думку, визначає на сьогодні хід життя, історії у світі?

- На сьогодні одним із факторів розвитку кожної людини, як і держави, є мобільність: як внутрішня, так і зовнішня. Що це означає? Перше – це те, що людина володіє різними мовами, знає про уклад життя в інших країнах, налагоджує контакти. Однак мобільність не варто сприймати як заклик, що всі повинні одразу відвідувати різні країни світу. Все відбувається поступово: організуються літні школи, встановлюються контакти, люди починають приїжджати один до одного в гості і т.д. Так поступово у нашій країні починають працювати іноземці, впливається іноземний капітал, оформлюються спільні проекти, підприємства, задуми. Це вимога часу, коли просто

в одному кабінеті працюють люди з різних держав. Саме так працюють зараз на міжнародному рівні.

- Чи готові українські студенти відповідати цим вимогам часу?

- Такі тепер умови життя: не можна одночасно жити одному, в тому ж місті, середовищі, спілкуванні. Адже все це постійно змінюється. Саме тому важливим фактором є також і внутрішня мобільність. Мені здається, що студенти з України, яка безумовно є великою державою, не завжди мають нагоду поспілкуватись зі своїми колегами. Адже не кожен із Західної України часто відвідує Східну, Південну чи Центральну Україну і навпаки. Саме тому наша Літня школа допомагає ще й інтеграції між собою українським студентам, ми даємо їм нагоду познайомитись, пізнати особливості, що є визначальними у тому чи іншому регіоні, знайти спільні точки дотику.

- А що б ви порадили українським студентам?

- Рим не будували в один день. Тому треба постійно рухатись вперед. Не очікуючи, що прийде інший прем'єр-міністр або президент. Ким би ти не був, ти сам маєш врятувати себе, тоді інші тобі допоможуть.

По-перше – починати треба із себе, ставити собі запитання: що я у своєму житті можу зробити, запропонувати і як моя освіта може мені в цьому допомогти? Варто також не забувати, що університетська освіта є лише частиною освіти, яка триває усе життя. Дуже важливим елементом освіти на даний час є різного роду стажування. У нас це поширено: студенти другого-третього курсу вже всі визначилися з роботою, працюють. На сьогодні навіть у нашій програмі політології є обов'язковим хоча б одне стажування в сфері державного управління: чи у

ЛІТО-2011: ВІСТІ ІЗ ТАБОРІВ ВІДПОЧИНКУ

відомстві, чи місцевій адміністрації, або польському посольстві. Важливо те, щоб студент був працездатним. А працездатність здобувається шляхом читання книг. Книг, а не facebook! Це важливо. По-друге, це контакти з ринком праці, контакти з адміністрацією, з головними галузями держави для того, щоб студент знав, що таке влада і як вона працює.

- Яка місія Літньої школи «Польська дорога до демократії і громадянського суспільства. Лекції для України»?

- Літня школа допомагає студентам-політологам побачити як побудований політичний устрій в іншій державі, яка культура, манера поведінки, хід мислення і дій, щодо реалізації своїх планів. Допомагає зрозуміти як люди поважають свою історію, зберігають її пам'ятки та примножують наявні ресурси.

- Чи не виникає суперечностей серед широкої гами учасників Літньої школи?

- Розкольників чи дезінтеграційних тем наразі багато. Але набагато важливіше знайти те, що нас об'єднує, не зважаючи якою мовою ми спілкуємось. Ось я розмовляю з вами російською. Можу, звісно і польською, та й іншими мовами світу. Поки не вдається українською. (Між тим українські пісні в неофіційній частині Школи, ми все ж таки від професора чули – Авт.). Через це прошу вибачення. Особисто для мене важливим було те, що студенти задавали цікаві запитання, не боялись висловити свою думку і поводили себе толерантно з іншими.

- А з чого починалась Літня школа? Хто був біля її джерел?

- Таке співробітництво в рамках Літньої школи почалось із співпраці Інституту наук політичних Варшавського університету та кафедрою політології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Професор Станіслав Суловські з польської сторони та професор Василь Марчук з української є батьками-засновниками цієї школи. Саме у них виник проєкт співпраці українських та польських студентів-політологів. Перша Школа відбулась чотири роки тому. Ця школа є третьою за рахунком, тому що минулого року її провести не вдалось. Але зараз бачимо, що Літня школа домоглась такого масштабу, що уже з семи-восьми вузів України до нас приїхали студенти. Для Прикарпатського університету школа є не лише зовнішнім, але й внутрішнім елементом об'єднання студентів-політологів.

Наталія Криворучко

Дитячий спортивно-оздоровчий табір «Буковель»: відкриття таборової зміни

Ми так довго чекали і ось настав час першого таборового дня зміни в дитячому спортивно-оздоровчому таборі «Буковель». Ми вже готові почути дзвінки дитячі голоси, щирі посмішки і яскраві таборові дійства.



Нарешті у «Буковелі» знову свято, він приймає нових гостей, більше двох сотень дітей, які приїхали за враженнями, знаннями, друзями і незабутніми спогадами. З самого ранку почали прибувати автобуси з дітьми та їх супроводжувачами, поселення та розподіл по групах пройшов дуже організовано. З часу останнього перебування дітей в таборі, його територія зазнала деяких змін, що суттєво



покращить якість роботи, вона стала компактнішою та більш окресленою. Згідно з цим тепер діти харчуються у приміщенні одного з найкращих ресторанів курорту "Lucky Bull", що взимку є справжньою знахідкою для туристів. Гуртки з бісероплетіння, художньої майстерності та англійської мови тепер проходять тут у спеціально призначеному місці для роботи з дітьми – в дитячому розважальному центрі "Kinder Club". Програмою дня передбачалося легке ознайомлення з таборовим розпорядком, правилами та його межами.

Також відбулося офіційне відкриття табору у вигляді феєричної дискотеки в розважальному комплексі «Бука» та привітання дітей з заїздом у дитячий табір. Загалом дні проходили насичено, яскраво і неповторно, тож впевнені, дітям буде що згадати про свій приїзд сюди. Зокрема, бісероплетіння, художня майстерність, хореографія, англійська мова, флористика, а також різноманітні спортивні години та змагання. Вечірній загально таборовий захід, про який вже згадувалось і темою



якого були казкові історії про те, як вихователі потрапили на ТК «Буковель» - пройшов на висоті. Багато дітей вперше брали участь у чомусь подібному, тому вийшов насправді непоганий приклад того, як необхідно готуватися та виступати на нашій сцені. Після закінчення дискотеки на дітей чекав грандіозний салют на честь відкриття таборової зміни.



Щоденні яскраві вечірки з веселими конкурсами і забавками, у яких брали участь і самі діти, і їх вихователі, розворушували навіть найсором'язливіших. Всі діти мали можливість познайомитись із запропонованим ремеслом особисто, власноруч створюючи справжні мистецькі витвори. Також відбувались поїздки і купання в басейні села Полянця, на воді з дітьми працював висококваліфікований інструктор з плавання, а також їхні вихователі. В другій половині дня, відбувався таборовий захід, чи інтригуючий конкурс. Щоразу перед дітьми їхні вихователі ставили нові й нові

ЛІТО-2011: ВІСТІ ІЗ ТАБОРІВ ВІДПОЧИНКУ

завдання: створення кліпів на одну з популярних композицій, підготовка казки, інсценізація фільму у ТС «Кліп мейкер», «Хвилина слави», «Буковель фейшн вік», «Букобачення», «Ми на Буковелі», «Спорт-уїкенд» та багато інших. Підбір номерів та їхня демонстрація на сцені відбувались з урахуванням усіх пропозицій дітей, кожної групи зокрема. Обрані теми виступів вражали своєю різноманітністю: ліричні та жартівливі, комедійні та драматичні – і все це доповнене вигадливими костюмами персонажів. Після конкурсу найкращі постановки отримували грошові призи у вигляді 20 «Бульбашок» - власної таборової валюти.



Добре знаючи примхливість карпатського неба, ми щосекунди були готові до оперативної зміни планів, але погода продовжувала приємно дивувати. З огляду на це, діти максимум часу проводили на свіжому повітрі. Для всіх жителів табору «Буковель» влаштовували спортивний день – починаючи з ранкового кросу, закінчуючи грою з волейбол та футбол, а наймолодші учасники нашо-



го табору розважались на дитячому майданчику, стрибали на батуті та надувній гірці, катались на веломобілях та велосипедах.

Деякі групи мали можливість

відчути себе справжніми альпіністами на скеледромі, а для найстарших учасників табору провели майстер-клас зі спортивного орієнтування, що є практичним під час відпочинку в горах. Дитячі групи вирушали у туристичну поїздку до м. Яремче, де вони мали змогу погуляти по центру міста, сувенірному ринку, відвідати відомі всім «Скелі Довбуша», відчути захоп-

люючий подих водоспаду, а також постріляти з лука і побачити справжнього гірського орла, власноруч викувати монету із символікою Буковельського краю.

Катерина Неспьяк, студентка 3-го курсу ф-ту іноземних мов, Михайло Неспьяк, магістр ф-ту фіз. виховання і спорту

“Прикарпатські зорі”

Вибір професії є одним із чи не найважливіших виборів на певному етапі розвитку молодшої особистості. Абсолютно впевненому в такому виборі можна бути тільки після пройденого практичного етапу засвоєння знань. Перша педагогічна практика є визначальною ланкою в системі професійної підготовки вчителів. Даний вид практики виступає як самостійна робота студентів, бо вони є повноправними членами педагогічного колективу табору й несуть відповідальність за життя і здоров'я дітей.

Екзамен на вміння зріло й виважено приймати рішення у спілкуванні з дітьми здавали студенти університету цього літа у ТзОВ ЛОК «Прикарпатські зорі», який розміщений у мальовничому селі Слобода Коломийського району.

Табір, який розпочав свою діяльність ще 1978 року, кожного літа чекає своїх постійних та нових прихильників. Крім відпочиваючих дітей Івано-Франківської області, вже традиційним став візит дітей Київського танцювального гуртка «Соколята», що вже вкотре рік поспіль приїжджає до табору на відпочинок. І цього року юні танцюристи відвідали мальовничу Коломийщину на третій табірній зміні, і як завжди повернулися до столиці з новими враженнями, навичками, та переживаннями.

Вперше цього року «Прикарпатські зорі» вітали дітей Луганської області, які відпочивали тут на протязі другої табірної зміни. Адміністрація табору, а також студенти-практиканти робили все можливе для оптимально цікавого, корисного та змістовного відпочинку гостей зі сходу України, і їхня праця

була плідною. Організовані заходи вихователями були спрямовані на відродження історичної пам'яті дітей, ознайомлення їх з традиціями Гуцульщини, зміцнення духовного релігійного світу дітей. Було проведено ряд екскурсій до музеїв «Писанка», «Музею народного мистецтва Покуття та Гуцульщини», також діти мали нагоду відвідати Маєток Св. Миколая у Косові, Печеніжин – батьківщину Олекси Довбуша, помилуватися чудовими краєвидами Шешорів і т.п.

На урочистій лінійці, присвяченій закриттю табірної зміни, відпочиваючі висловили своє захоплення проведеним часом, і без перебільшення заявили, що тепер вони почувають себе навіть більшими українцями аніж були до цього.

Щодо роботи практикантів, то без перебільшення можна сказати що практично всі студенти справилися зі своїми обов'язками досить добре, про що свідчили сльози на очах вихованців і слова вдячності адміністрації.

Практика – у будь-якому випадку – це досвід. Перший професійний досвід майбутнього педагога у таборі – це випробування на придатність до роботи з дітьми.

Леся Палагіцька



Табірна зміна в "Перлині Придністров'я"

Учитель повинен знати і відчувати, що на його совісті – доля кожної дитини, що від його духовної культури та ідейного багатства залежить розум, здоров'я, щастя людини
В. Сухомлинський

Ось, нарешті наша перша, по справжньому, педагогічна практика. Ми, недавні ще учні, а сьогодні студенти третього курсу, які жодного разу не були на практиці у школі, маємо бути вихователями дітей. Звичайно, що ллячно – а чи зможемо....

Дуже сподобався нам табір, який розміщений на березі Дністра з усіх боків оточений лісом. Красиві краєвиди навколо табору і сама територія нас зачарувала і трішки заспокоїла.

Керівництво табору зустрівало нас привітно і нам уже стало зовсім не так страшно, бо зрозуміли, що поруч завжди буде підтримка.

З першого дня перебування в табо-



рі ми ввійшли у вир його життя. Завтра...завтра потрібно приймати дітей і здійснювати комплектацію загонів, а сьогодні нас розподілили вихователями загонів і провели вперше у нашому житті засідання педагогічної ради табору. Директор детально хотів познайомитися з нами, дізнатися з яким багажем знань і напрацьованих у вузі матеріалів ми приїхали на роботу в табір. Ой, аж тепер ми почали розуміти, що потрібно було збирати якомога більше матеріалів у папку – це й ігри, і різні сценарії тощо, про які нам так наголошували викладачі при вивченні курсу «Методика виховного процесу в сучасних умовах».

Часто кажуть, що життя – це книга, а книга – це життя. І кожен з нас пише свою книгу. Протягом двадцяти одного дня ми писали свою під назвою "Табірне життя". Це книга-казка, де є тільки головні і позитивні герої. Кожна сторінка цієї казки була сповнена новими знайомствами і враженнями, дитячим сміхом і позитивними емоціями, туристичними походами

та екскурсіями, перемогами і слізьми радості.

З трепетом згадуємо перший день, перше знайомство. Ми знайомимось не тільки з дітьми, а й з їхніми батьками. Коли прискіпливим поглядом обводять тебе і ти розумієш їхні переживання, адже у твої руки вони віддають свої чада. Вони переживають, але і враховують, що ти також переживаєш. Ти не знаєш, що сказати, як себе поводити, коли на тебе дивиться 25 пар дитячих очей. Розумієш, що всі вони такі різні, такі чисті і вразливі. Адже перед тобою 25 різних українських сімей, 25 різних методів виховання, 25 різних поглядів на навколишній світ, і найголовніше 25 дітей. І аж тепер розумієш, яка велика відповідальність лягає на твої плечі. Ця відповідальність – життя.

Та бачиш перші неспіливі усмішки, вогник в очах... Ура! Ти прийнята до їхнього світу, стала їхнім другом. Тепер головне об'єднати їх, створити міцний корабель, який піде у плавання по просторах табірної казки.

Ти розумієш, що найважчий день – це перший день. Потрібно познайомитися з дітьми, провести екскурсію по табору, ознайомити з правилами перебування та правилами техніки безпеки, виробити разом з ними закони дитячого життя в таборі і загоні. Добре, коли є «старожили» в загоні, тобто діти, які вже вдруге або й втретє відпочивали у цьому чи в іншому таборі. Вони згадують, що було цікавого, а завданням завтрашнього дня для них всіх є подумати, як себе представити, розказати, що любиш, що вмієш робити і чи зможеш цього навчити своїх уже друзів, чим займаєшся у вільний від навчання час, про що мрієш.

Закінчується перший твій робочий день, але ти не можеш заснути, бо думаєш про завтрашній. Так багато треба зробити: зарядка, сніданок, знайомство обов'язково, щоб було змістовним, цікавим і діти були уважними, створення девізу, назви загону, обід, тихий час, ігри, вечерея, табірний вечірній вогник... відбій.

День другий закінчився. Ура! Знайомство дуже добре вдалося. Недаремно пройшли семінарські заняття в університеті, коли ми детально розробляли різні варіанти знайомств, розуміючи, що це дуже важливий момент. Із великої кількості назв загону,

які пропонували ми і вони, вибрано за більшістю голосів чудові назви, відповідно обговорили і прийняли девіз та розробили різноманітні кричали при поході в ідальню тощо.

Діти самі пропонували закони табірного життя загону, а потім на засіданні вироблені закони табірного життя:

не сумувати, друзів – звеселяти; тут немає тат і мам, прибори усе сам;

старших себе поважай, малюків не ображай, покажи, що вмієш сам, а не знаєш, то вивчай тощо.

Наступні дні сповнені перемог і поразок, різноманітних конкурсів: "Мій найкращий друг", "Моя найкраща подруга", "Я+Ти", "Міс табору", "Містер табору", "Караоке", "Казка на табірний лад", "Табір сміється"... А також походами на річку (де ви купаєтесь), до лісу (де збираєте гриби і квіти).



Цікавими для дітей були змагання з волейболу, баскетболу, тенісу, міні-футболу тощо, спортивні естафети, які проводили в загонах і загально табірні. І тільки тут ми зрозуміли, як нам допомогли набори різних матеріалів, які ми назбирали, навчаючись у вузі. Обмінюючись між собою цікавими іграми, ми проводили різноманітні спортивні естафети на вулиці і у приміщенні, коли падав дощ. Для дітей особливо цікавими були різноманітні ігри з м'ячем, а також ігри типу: білі ведмеді, зайці в городі, садіння картоплі й інші.

Традиційно в таборі проводиться святкування Дня батьків. Він залишається особливо пам'ятними для нас, дітей і їхніх батьків. До цього свята особливо ретельно готувалися і в загоні, і в таборі. Кожен загін показував найкращі художні номери. Було видно, як хвилюються діти, як захоплюються окремі батьки своїми найдорожчими. Але боляче було дивитися на дітей, до яких у цей день не приїхали батьки. Які сумні були їхні очі! Як вони

ЛІТО-2011: ВІСТІ ІЗ ТАБОРІВ ВІДПОЧИНКУ

ще очікували на чудо! І ти розумієш, що мусиш їх хоч якось прихистити у цьому світі в цей день...! Думаєш, яку я маю науку для життя, для своїх майбутніх дітей...

Зміна підходить до завершення. Ти бачиш щасливі і вдячні обличчя дітей і відчуваєшся найщасливішою людиною у світі.

Святковий концерт, розпалювання ватри, пісні, і найголовніша та, яка ви-

конується як гімн табору.

Останній день. Роз'їзд... Обмін телефонами, адресами, останні побажання, слова вдячності, похвала, адже вона їм так потрібна, як сонячне сяйво – квітам, сльози... І ти розумієш, що ви більше ніколи не побачитесь, але вони завжди будуть у твоїх спогадах, у твоєму серці.

21 день – це майже місяць.

21 день – це 3 тижні.

21 день – це 504 години.

21 день – це 30240 хвилин.

21 день – це 1814400 секунд.

Саме стільки тижнів, годин, хвилин, секунд тривала наша перша педагогічна практика, перший досвід роботи з дітьми в оздоровчому таборі.

Колектив вожатих І табірної зміни «Перлина Придністров'я»

Як ми вожатими були (ДЦ «Молода Гвардія»)

Напевно важко знайти людину, яка б ніколи не мріяла. Ось і наша давня мрія побувати в ДЦ «Молода Гвардія» стала реальністю.

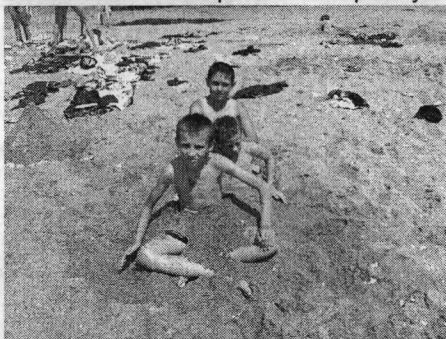
Ще при здачі сесії подумки ми кожної хвилини думали про табір. В середині вирував океан невідомості і переживань. Коли залишилось 5 хвилин до відправлення поїзда нас переповнювали емоції, адже ми відправляємось у подорож зустрічі з дітьми, яких ми зовсім не знаємо.

Нас зустріла Одеса, берег Чорного моря... Саме тут знаходиться один із кращих таборів України – дитячий центр «Молода Гвардія». Він уже на протязі 55 років радує дітей і дарує незабутні моменти в їхньому житті. Цей мальовничий куточок включає 4 табори: «Зоряний», «Сонячний», «Прибережний» та «Морський» - вони кожної зміни відкривають двері у країну дитячих мрій, де вирує бурхливе життя.

Перш за все ми пройшли школу педагога-організатора, в якій здобули певні знання у роботі з дітьми.

Після завершення навчання педагоги-організатори табору «Прибережний» зустріли дітей привітними посмішками та гарним настроєм.

Вже у 1-ий день на них чекали цікаві сюрпризи від своїх вожатих. А наприкінці дня, коли з'їхались усі діти, в кожному загоні розпочались вечори знайомств. З початком зміни дітей привітали вожаті, які продемонстрували свою майстерність та харизму.



Протягом зміни під назвою «Літо твоїх перемог» діти намагалися дося-

гти певних вершин в різних видах діяльності. Спортивні змагання з футболу, піонерболу, настільного тенісу, легкої атлетики, шашок та шахів, конкурсні та інтелектуальні програми, екологічні вікторини, а також і танцювальні змагання дали змогу багатьом відпочи-



ваючим Центру піднятися сходами успіху. А творчі зустрічі з народними артистами О. Марцинківським та М. Свидюком, Едуардом Приступою та гуртом «На Відміну Від» допомогли стати справжніми шанувальниками пісенного мистецтва.

Разом із благодійним фондом «Приятелі дітей» ми познайомилися з екологічними проблемами Чорного моря та навчилися тому, як їм запобігати. А ще всі діти в таборі були у захваті від тематичних днів. В День України ми відчули себе справжніми патріотами нашої Батьківщини, в День журналістики – спробували себе в ролі професійних журналістів, в День іменинника виступ театру «Кар-



навал» вразив усіх відпочиваючих захоплюючим шоу ходулістів, а в День

«Молодої гвардії» діти познайомились з її історією та привітали Центр з 55-річним ювілеєм.

Спорт, море, багато гуртків та секцій, концерти, дискотеки, екскурсії – це тільки невелика частинка того, що привертає увагу дітей до цього прекрасного куточка. Тут постійно вирує життя і кожний знайде заняття до душі. Турботливі вожаті стараються перетворити дитячі мрії і надії в реальність. Протягом зміни діти знайшли багато друзів, активно відпочили і відкрили в собі багато талантів, - і не тільки діти.

Час, проведений в «Молодій гвардії», запам'ятається назавжди. Так приємно усвідомлювати, що ми залишили маленьку частинку себе у величезному дитячому світі під назвою «Молода гвардія». Говоримо табору «До побачення!», бо зовсім скоро він зустріне інших хлопців і дівчат, які досягатимуть нових злетів та вершин. А ми повеземо до своїх домівок масу позитиву, хороших настроїв і незабутні відчуття лагідних хвиль Чорного моря, багато задоволення від морських прогулянок, а особливо нових знайомств і величезну кількість адреналіну.

Студентки Педагогічного інституту: Зоряна Марук, Іванна Маліборська

«Лімниця» - країна дитячих мрій

Літо – пора відпочинку, захоплюючих екскурсій та нових незабутніх вражень. Романтика нового і невідомого, творчий пошук і мрія, сонячні дні і довгі світлі вечори, полум'я вогнища і почуття дитячої вірності... Все це — табір «Лімниця». Перебування дітей у таборі подарувало нам усім море емоцій та неабиякий заряд енергії на цілий рік. Табір цей справді сонячний, бо жоден із днів не проходить без чудових пригод сонячного настрою, незабутніх вражень. Щодня вихованців щиро зустрічають начальник табору та вихователі. Вони прикладають максимум зусиль, щоб відпочинок дітей був яскравим, змістовним та цікавим.

Під час проходження педагогічної практики я виконувала обов'язки вихователя і тому моєю основною метою було навчитися працювати з дітьми, організувати їх відпочинок та оздоровлення.

21 день діти знаходяться в літньому оздоровчому таборі, а встигнути за цей час треба багато. Ось чому кожній хвилині - особливий рахунок, а кожну справу розпочинали в точно призначений час. Коли приїхали діти, спочатку було важко, але потім, навпаки, не хотіла відпускати їх додому.

За час проходження практики я навчилася складати план роботи на день та на всю зміну, визначати мету виховних заходів, щоб якомога повніше реалізувати всі напрями виховної роботи в ЛОТ, - формування патріотичних почуттів, моральних якостей особистості, дбайливого ставлення до свого здоров'я, навколишнього середовища, формування естетичних смаків та почуттів, а також любов до праці, повагу до людей.

Разом з дітьми ми оформили скриньку побажань та відгуків, яка протягом табірної зміни допомагала планувати та організувати роботу. Діти допомагали в естетичному оформленні стінгазет - презентації заgonу, де змістовно та якісно була відображена його робота.

З кожним днем можна було ба-

чити, як табір здружує дітей, вчить їх змістовно й цікаво проводити час відпочинку, спостерігати та досліджувати, дбайливо ставитись до свого життя і здоров'я.

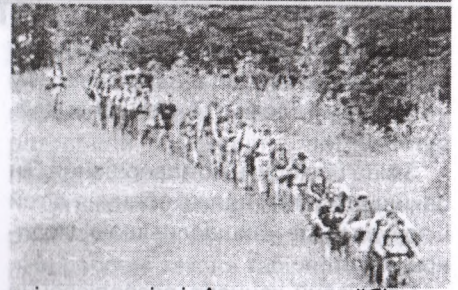
Під час зміни для дітей проводили багато різних заходів. Ми старались, щоб дітям не залишалось жодної хвилини сумувати за батьками, сестричками чи братиками. Діти ходили на річку, їздили на екскурсії й загалом цікаво проводили час. Особливо запам'ятались дітям екскурсії на льодову арену в м. Калущі та Аква-парк в м. Івано-Франківську.

Багато позитивних вражень отримали діти також під час туристичних походів у гори Карпати та до скель Довбуша. Саме в таких подорожах найкраще проявляються характер та душа дитини, а у дитячій свідомості утверджується здоровий спосіб життя, вміння правильно та гідно поводитись у критичних життєвих ситуаціях.

Вдалим та доречним, на нашу думку, було проведення конкурсу «Веселий перукар», на якому кожна дитина проявила себе як таланти з перукарської майстерності. Також було організовано конкурс відеокліпів, де діти почувались як риба у воді, танцювали, співали, відчуваючи себе справжніми зірками шоу-бізнесу.

Цікаво пройшов день гумору в таборі. Відпочиваючі залюбки взяли участь у вікторині-веселині та продемонстрували частівки, оповідання, гуморески з життя табору.

Головним показником ефективності нашої роботи, безперечно, був гарний настрій дітей та їхнє палке прагнення до нових справ. Зокрема, їм дуже сподобались рухливі ігри на



свіжому повітрі. Але чи не найбільше – організувати різноманітні концерти та вечори самодіяльності. Так, готуючись до конкурсу пісні, наш загін вивчив багато українських народних пісень.

У процесі проходження практики я, як вихователь, намагалася виховувати у дітей почуття колективізму, свідомої дисципліни, організованості, непримирності до правопорушень.

З метою зміцнення їхнього здоров'я багато часу ми проводили на свіжому повітрі, разом вивчили чимало українських народних ігор та ходів. Елементи захоплюючої боротьби, мінливі умови змагань, задачі, що вимагають швидкого вирішення в ході гри, - все це сприяє фізичному вихованню, прищеплює дітям розуміння колективних інтересів, розвиває увагу та пам'ять. Дівчаткам особливо подобались індивідуальні ігри (з м'ячем, зі скакалкою, в «класики» та ін.). Хлопців більше захоплювали спортивні ігри, такі як футбол, бадмінтон, волейбол, гандбол, настільний теніс. Вони із задоволенням брали участь у «Веселих стартах», «Козацьких іграх та забавах», товариських міжтабірних зустрічах зі спортивних ігор.

І можу з впевненістю сказати, що оздоровчий табір «Лімниця» залишив добру, теплу згадку як у душах моїх вихованців, так і у моєму серці.

Ольга Тиків, студентка 3-го курсу Педагогічного інституту



УНІВЕРСИТЕТ №32, ВЕРЕСЕНЬ 2011

ІНТЕРВ'Ю НА АКТУАЛЬНУ ТЕМУ

Незабаром колектив і студенти Інституту туризму Прикарпатського національного університету переїде в нове приміщення. Оскільки ця подія є важливою як для університету, так і для громадськості нашого регіону, то напередодні ми зустрілись із директором Інституту туризму, доктором історичних наук, професором Володимиром Величківцем, щоб задати декілька питань з цього приводу.

—Володимире Степановичу, цього року настане довгоочікуване відкриття нового корпусу Інституту туризму в одному з приміщень радіозаводу. Ваша думка з цього приводу?

—Насамперед, домовимось, що від сьогодні ми з вами будемо говорити не про приміщення радіозаводу, а про новий корпус Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Колектив інституту, студенти нарешті дочекались цього моменту, коли ми зможемо працювати в стінах нового навчального корпусу. Приміщення, що знаходиться на вулиці Галицька, 201 — це триповерхова будівля, площею 14 тис. м.кв. побудована ще за часів радянської влади за особливою сотовою технологією. Початково ця споруда мала інше цільове призначення, аналогу такої будівлі немає. В її основі є певні базові компоненти насправді схожі на соти, саме тому її було так важко відреставрувати і підлаштувати під потреби інституту. За допомогою працівників «Діпромісту» ректорат університету здійснив ряд проектних-відновлювальних робіт, які забрали чимало часу і коштів.

Приміщення нового корпусу Інституту туризму в ідеалі здатне працювати автономно. Тут є всі умови для якісної організації навчального, виховного та виробничого процесу, наукової діяльності. Частина приміщення (а саме третій поверх) з початку нового 2011-2012 навчального року вже здається в експлуатацію, а інша частина все ще перебуває на стадії реконструкції.

Зокрема, на першому поверсі буде функціонувати ресторан «Студентський», який окрім навчального призначення використовуватиметься як заклад громадського харчування. Також плануємо відкрити навчальний готель «Затишок». Тобто наші студенти зможуть проходити практику у стінах рідної Альма-матер. Наступним з черги повинно стати введення в дію бібліотеки Інституту з кількома читальними залами, абонементом, книгозбищем. Бібліотека мала б задовільняти потреби не лише студентів та викладачів Інституту туризму, а й сусіднього з нами Природничого інституту нашого університету. На частині другого поверху незабаром розмістимо філіал університетського Центру інформаційних технологій, устаткування і обладнання для якого частково закуплено вже сьогодні університетом, а частково придбано за кошти Європейського Союзу в рамках виконання проекту «WeNeT» програми «Tempus».

—Колішній корпус інституту туризму все ще буде використовуватись?

—В корпусі, що на Чорновола, 1, студенти все ще матимуть практичні заняття з готельно-ресторанної справи, так як там знаходиться навчально-виробнича лабораторія «Гастро-Ательє» (гастрономічне ательє).

—Скільки часу тривала реконструкція радіозаводу під корпус Інституту туризму?

—На жаль вона ще не завершена, а триває з 2007 року. Це була доволі складна, трудомістка робота. Вона зайняла більше часу, ніж ми очікували. І не тільки часу, а й коштів. Ректорат та керівництво університету намагаються концентрувати кошти для переобладнання приміщення, а сам Інститут туризму має стати одним з найкращих не лише в області, але й в Україні. Тому розпочату справу потрібно вести до завершення.

—Відомо, що студенти вашого інституту навчаються у дві зміни. Чи зміниться внутрішній розпорядок навчання у зв'язку з переїздом?

—На разі, ми будемо навчатися у, так би



мовити, 1,5 зміни, тобто заняття будуть закінчуватись до 16 години. Одна зміна є поки що неможливою, поки не буде готовий весь новий корпус. В новому приміщенні будуть проводитись лекційні заняття з фахових дисциплін, а такі предмети як інформатика, фізичне виховання - в центральному корпусі університету.

—Чи плануєте ви відкривати нові освітні напрямки, спеціальності, спеціалізації?

—Так, починаючи з цього навчального року в Інституті туризму ми запроваджуємо нові навчальні плани, відповідно до яких з 2-го курсу студенти освітнього напрямку «туризм» матимуть можливість спеціалізуватися. Зокрема, на кафедрі туризму і краєзнавства (завідувач - доктор історичних наук, професор Б.Савчук) буде спеціалізація «менеджер екскурсійних послуг», Кафедра туризмознавства і туристичних спеціалізацій (завідувач - доктор історичних наук, професор В.Величків) матиме дві спеціалізації: 1) менеджер культурного туризму; 2) менеджер сільського і зеленого туризму; а кафедра екології і рекреації (завідувач - доктор історичних наук, професор І.Калуцький) - менеджер рекреаційної діяльності.

Цього року професорсько-викладацьким складом Інституту заплановано ліцензування освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» і «магістр» напрямку підготовки «курортна справа». І це не благі наміри, а добре проаналізовані й обґрунтовані підходи. На сьогоднішній день жоден з навчальних закладів західного регіону України не готує фахівців в галузі курортної справи. А лише уважніше придивившись до Прикарпаття, ми побачимо величезний потенціал для розвитку цього напрямку надання послуг в галузі туризму. Курортна справа сьогодні радше перебуває в занепаді, замість того, щоб приносити користь людям, стати тією сферою діяльності, яка дозволить створювати нові робочі місця, вирішити питання зайнятості населення. Для прикладу візьмемо Новий Мізунь (Долинський район), урочище Буркут (Верховинський район) з унікальними мінеральними водами, Старуню (Богородчанський район), де знаходиться грязьовий вулкан, унікальний не тільки в нашому регіоні, а й в Україні. І це лише деякі наведені приклади, а таких є чимало. Все це потрібно розвивати, що ми, віримо, будуть робити наші студенти після отримання відповідної спеціальності.

Іншим, не менш важливим напрямком нашої освітньої діяльності цього року, стане ліцензування освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» освітнього напрямку «готельно-ресторанна справа». Ми на сьогодні є, без перебільшення, лідерами в нашому західному регіоні з надання такого типу освітніх послуг. Цього року під час вступної кампанії ми раді були бачити у себе серед абітурієнтів, які мали бажання продовжити навчання на п'ятому курсі (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) цього напрямку, тих, хто навчався у Чернівецькому та Ужгородському національних, Тернопільському імені В'ячеслава Чорновола університетах,

Івано-Франківській Галицькій Академії тощо. При створенні можливостей для навчання в магістратурі, сподіваємося, зможемо підняти авторитет університету на ще вищий рівень, а також задовільнити потреби нашого регіону у фахівцях такої кваліфікації.

Загалом, і рівнем наших студентів, і професорсько-викладацького складу дирекція Інституту та ректорат університету задоволені. А підстав для цього чимало, в тому числі й той факт, що ось уже другий рік поспіль наші студенти стають переможцями і призерами Всеукраїнської студентської олімпіади з туризму, Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт тощо.

—А як на рахунок співпраці інституту з іншими країнами, стажування за кордоном?

—Починаючи з 2004 року вони мають змогу проходити практику за кордоном в таких країнах як США, Канада, Греція, Єгипет, Туреччина, Федеративна Республіка Німеччина. З наступного року ми плануємо відкрити також можливості для проходження виробничої практики в Австралії, країнах Південно-Східної Азії, таких як Таїланд та Китай. Що стосується Польщі, то з цієї державою у нас добрі контакти вже не перший рік, систематично здійснюються обміни студентами і з метою навчання, і з метою проходження практики. Мова йде, насамперед, про Польшу вищу школу заводів у Гожові Великопольському. З цим навчальним закладом ми щорічно спільно проводимо наукові конференції, семінари, обміни викладачами. Плануємо в найближчому майбутньому вийти на рівень підготовки магістрів за двома дипломами, тобто студент зможе одночасно навчатись і в Україні і в Польщі.

—Чи не шкода Вам розлучатись з вже таким обжитим за ці роки і, мабуть, рідним корпусом?

—Звісно, що шкода. З цим приміщенням пов'язані перші кроки Інституту туризму. До 2003 року воно знаходилося практично в руїнах. З ініціатиивою тодішнього ректора університету Віталія Кононенка його було відновлено, зміцнено, введено в дію. Чого лише вартує той факт, що в основу будівлі по вул. Чорновола, 1 було залито 3 тис. м³ бетону. Тепер цю споруду сміливо можна вважати прикрасою центральної частини міста. Воно для нас справді дороге, як батьківська хата. Але з часом сім'я росте, збільшується. Потрібні нові, покращені умови для подальшого життя і розвитку. Дякуємо керівництву університету за те, що розуміє наші потреби й проблеми, допомагає нам в облаштуванні нової домівки, в яку, я впевнений, ми перенесемо уже сформовані традиції і неодмінно започаткуємо нові.

—Оскільки Ви не лише керівник цього навчального закладу, а й Почесний працівник туризму України, мабуть, у Вас є заповітні мрії, щодо подальшого становлення і функціонування Інституту, тобто якою є ваша програма максимум на цей посаді?

—Квітнева вчена рада підтримала створення навчально-виробничого комплексу, який би забезпечував здобуття робітничих професій, освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста, бакалавра та магістра, де здійснювалося б підвищення кваліфікації та перекаліфікація в галузі туризму. Наш навчальний заклад є одним з найкращих не тільки в місті та регіоні, а й, не побоюсь цього слова, на території України, тому відкриття такого комплексу буде очікуваним. Але це поки що тільки в планах, тому що головним завданням на сьогоднішній день є задача в експлуатацію нового корпусу Інституту туризму, всього його приміщення, а також якісного облаштування всім необхідним для навчання наших студентів. Наприкінці нашої розмови хочу привітати всіх нас з початком нового навчального року, побажати добра, здоров'я, віри у власні сили, достатку, сімейного благополуччя. Переконали, що для кожного з нас університет є однією з найвищих цінностей. Творімо його разом!

Розмову вела **Юлія Гомеляк**

Ось і завершилась вступна кампанія 2011 року. Про її особливості ми розмовляємо з відповідальним секретарем Приймальної комісії, доцентом кафедри «Диференціальних рівнянь і прикладної математики» Тарасом Гоєм.

—Тарасе Петровичу, минулорічна вступна кампанія була в центрі особливої уваги громадськості і мас-медіа: черги, скарги, скандали, невдоволення вступників та їх батьків. Здається, вступна кампанія-2011 була значно спокійнішою?

—Справді, цього року вступна кампанія була більш організованою, а тому досить спокійною: невеликі черги були лише на початковому етапі, суттєвих скарг з боку вступників та їх батьків не було. Цьому передовсім посприяло продовження вдвічі термінів прийому заяв та документів вступників (на переважну кількість напрямів підготовки – з 15 до 31 доби). Частково розвантаженню роботи приймальної комісії допомогла впроваджена цього року система електронного вступу, за допомогою якої частина вступників подали заяви через Інтернет.

—Крім системи електронного вступу, які законодавчі нововведення характерні для цієї вступної кампанії та зміни, що відбулися у Правилах прийому до університету?

—Окрім електронної подачі заяв на продовження термінів подачі документів, вступники отримали право подавати сертифікати ЗНО, видані з 2008 року та право вибору найкращих оцінок з одного предмета з сертифікатів різних років. А вступники, які до 2007 року закінчили школу, проходять вступні випробування в університеті як на денну, так і заочну форми навчання. Ще одна позитивна зміна – встановлення єдиного для всіх закладів фіксованого переліку конкурсних предметів при вступі за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра й молодшого спеціаліста. Вважаю, що виправдало себе нарахування додаткових балів замість вступу поза конкурсом для певних категорій вступників, а також нарахування додаткових балів (максимально – 20) вступникам на природничі, математичні та інженерно-технічні напрями підготовки. Новим було встановлення чітких термінів формування та корегування рейтингових списків вступників, рекомендованих для зарахування на місця державного замовлення – 5 діб на подачу оригіналів документів, по 2 дні – на другий та третій етапи.

—Відомо, що у 2011 році кількість випускників шкіл порівняно з минулим роком зменшилась на 42%. Наскільки



суттєво цей фактор вплинув на число вступників до університету?

—Справді, вступна кампанія-2011 проходила на тлі різкого зменшення кількості вступників шкіл. Наведу ще декілька чисел: для проходження зовнішнього незалежного оцінювання у 2010 році зареєструвалось 433,5 тисячі осіб, а у 2011 році – лише 257 тисяч; всього ЗНО пройшли 203 тисячі вступників.

Хоча зменшення кількості випускників у цьому році мало свої регіональні особливості, на Західній Україні воно було не таким відчутним, наприклад, в Івано-Франківській області воно склало лише 22%.

Зменшення кількості вступників – факт, звичайно, негативний, але він мав певну позитивну сторону. Маю на увазі те, що «дефіцит» абітурієнтів значною мірою визначив реальний стан справ щодо престижності та популярності конкретних видчих навчальних закладів. Присмню відзначити, що цього року Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника увійшов до десятки найпопулярніших за кількістю поданих заяв навчальних закладів України, поступаючись лише таким грандам, як, наприклад, Національний університет «Львівська політехніка», Львівський національний університет ім. Франка, Національний авіаційний університет, Національний технічний університет «Київська політехніка», Київський національний університет ім. Шевченка, Національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана.

—Чи не найбільше по телебаченню, у пресі обговорювалось питання зменшення державного замовлення. Серед

«постраждалих» фігурував Львівський національний університет, Національний університет «Києво-Могилянська академія», інші заклади. Наскільки зменшення державного замовлення було відчутним для нашого університету?

—Державне замовлення було зменшено усім вищим навчальним закладам. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України заздалегідь попереджало про необхідність його скорочення через демографічний спад. В університеті порівняно з минулим роком державне замовлення зменшилось майже на 33% (з 868 у 2010 році до 581 у цьому році). Звичайно, університет зацікавлений у збільшенні державного замовлення, адже під державне замовлення розраховують штатний розпис, заробітну плату викладачам, стипендію студентам тощо. Крім того, і це мабуть найважливіше, для кожного навчального закладу, державне замовлення – це важливий показник визнання державою високої якості підготовки фахівців у ньому.

—Тарасе Петровичу, вже згадували про систему «Електронний вступ». Скільки заяв у такий спосіб подано до університету. Чи виправдав себе, на Вашу думку, цей експеримент, адже нарікань на цю систему було чимало?

—Система електронного вступу справді отримала багато різних оцінок. Попри технічні збої у перші дні вступної кампанії і деякі критичні оцінки, вважаю, що експеримент «Електронний вступ-2011» вдався. Ця система зручна для вступників, сучасна і відповідає світовій практиці. Через Інтернет до приймальної комісії університету подано понад 600 заяв. Впевнений, кожного наступного року кількість таких заяв збільшуватиметься.

—Які напрями підготовки та спеціальності були найбільш популярні в університеті серед вступників цього літа?

—Найбільше заяв на денну форму навчання вступники подали на напрями підготовки «правознавство» – 736 заяв, «історія» – 680 заяв, «туризм» – 645 заяв, «географія» – 569 заяв, «філологія (англійська мова і література)» – 519 заяв. Зрозуміло, що зазначені напрями підготовки серед лідерів, де найвищим були конкурси на місця за державним замовленням. Наприклад, в середньому за одне місце державного замовлення на напрями підготовки «туризм» претендували 64,5 особи, «фінанси» – 52,4 особи, «правознавство» – 49,1, «менеджмент» – 40,2 особи, «географія» – 37,9 особи.

Дякую Вам за розмову.

Любомир Кліщ

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)

Верстка і дизайн: **Ігор Луца**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук **Любомир Кліщ**

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції